

Biblioteka Pedagogiczna
im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej
w Toruniu

Sprawozdanie
z działalności
w roku 2011

www.bptorun.edu.pl

Email: biblioteka@bptorun.edu.pl

Podstawy prawne funkcjonowania
Biblioteki Pedagogicznej im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu
Biblioteka funkcjonuje na mocy przepisów:

- Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych bibliotek pedagogicznych,
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 kwietnia 2003 r. w sprawie ramowego statutu publicznej biblioteki pedagogicznej,
- Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach.
- Statutu z 11 grudnia 2003 r.

Struktura organizacyjna Biblioteki

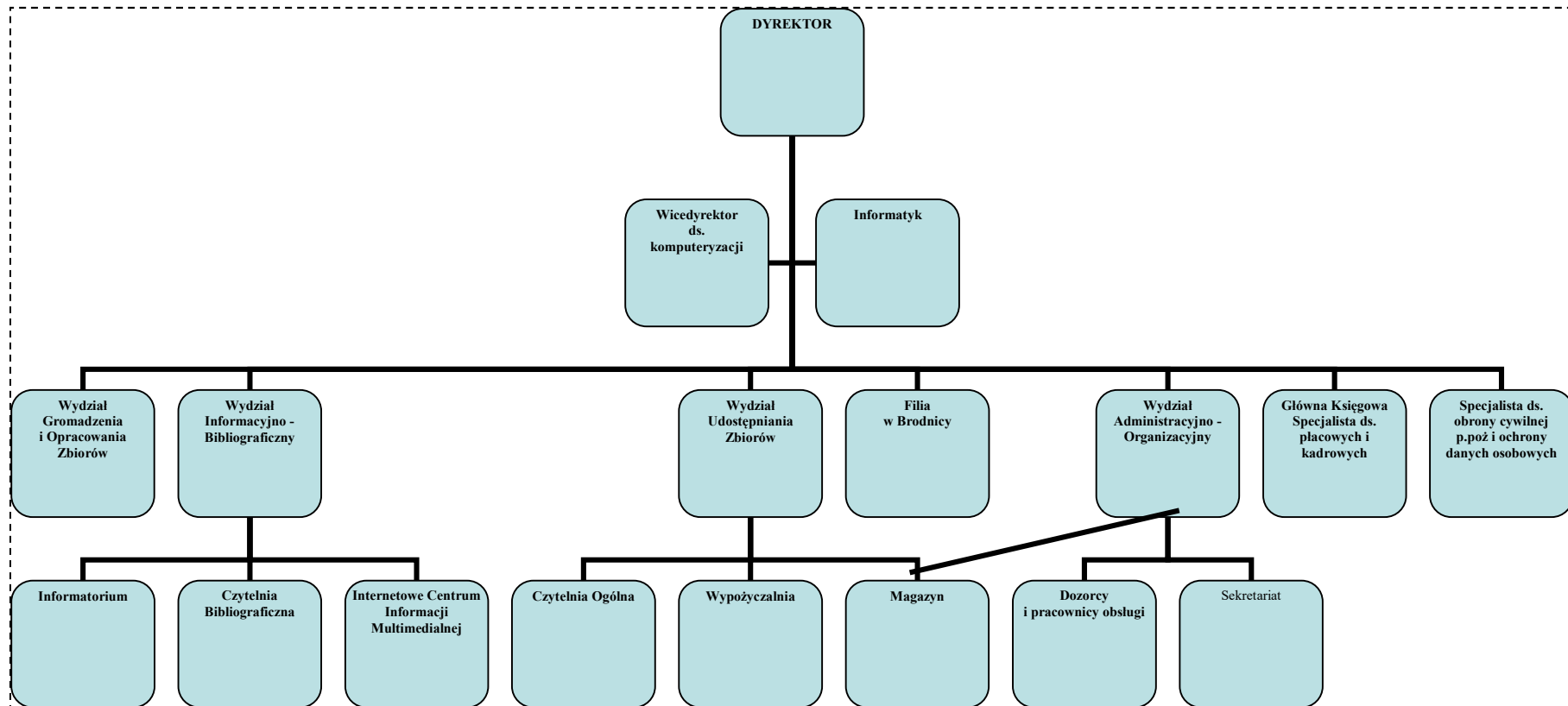
Zasadniczy zrąb struktury organizacyjnej Biblioteki Pedagogicznej w Toruniu nie ulega zmianom od roku 1993 (połączono wówczas 2 wydziały: Gromadzenia Zbiorów oraz Opracowania Zbiorów).

Konieczność stałego monitorowania skomputeryzowanych procesów bibliotecznych, oraz lawinowo rosnąca lista problemów na styku bibliotekarsko – informatycznym wymusiła wprowadzenie zmiany organizacyjnej i dlatego w roku 2008 stworzono stanowisko zastępcy dyrektora ds. komputeryzacji biblioteki. Funkcję tę pełni p. mgr Dorota Komendzińska - nauczyciel dyplomowany z 28-letnim stażem bibliotekarskim.

Statutowe zadania Biblioteki Pedagogicznej im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu przypisane są do realizacji następującym Wydziałom oraz Filii.

- **Wydział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów** - 5,75 etatów pedagogicznych
- **Wydział Udostępniania Zbiorów** - 8 etatów pedagogicznych + 4 etaty administracyjno-obługowe w magazynie zbiorów
- **Wydział Informacyjno – Bibliograficzny** – 7 etatów pedagogicznych
- **Filia w Brodnicy**: 2 etaty pedagogiczne

STRUKTURA ORGANIZACYJNA

Zbiory biblioteczne

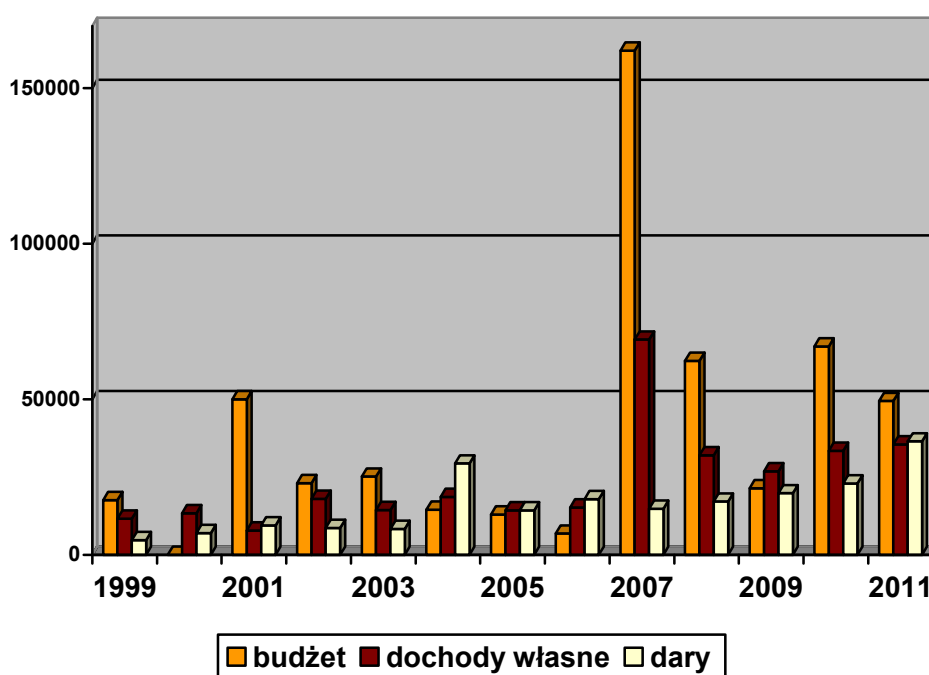
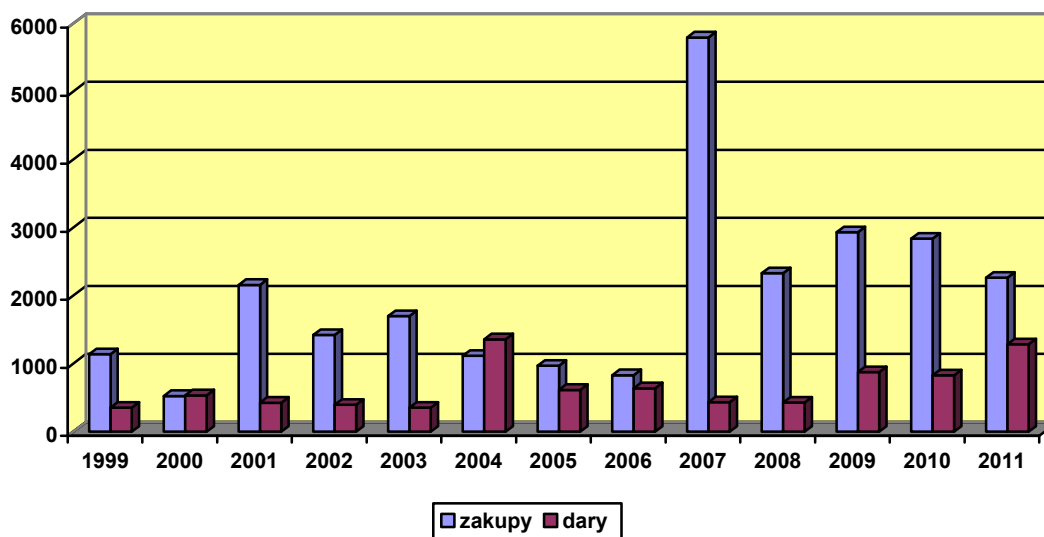
Biblioteka gromadzi w szczególności: najnowszą literaturę z zakresu pedagogiki, psychologii, socjologii, metodyki nauczania, programy nauczania, podręczniki szkolne, czasopisma fachowe dla nauczycieli.

Zbiory uzupełniane są drogą zakupu, prenumeraty (czasopisma), darów i wymiany międzybibliotecznej dubletów i druków zbędnych. Wypracowana w przez nas polityka gromadzenia zbiorów zapewnia stały napływ materiałów zgodnych z pedagogicznym profilem biblioteki, statutowymi zadaniami biblioteki i (niestety) z budżetem biblioteki.

Mamy świadomość, że nie wszystkie materiały biblioteczne i informacyjne są jednakowej wartości, dlatego staramy się poznać różne sposoby ich oceny, zwracając uwagę na opinię krytyki naukowej i literackiej. Przy doborze zbiorów kierujemy się przede wszystkim potrzebami użytkowników i zasadą udzielania priorytetu materiałom najwyższej jakości.

Zakup i prenumerata to są najbardziej pożądane źródła nowych zbiorów w bibliotece. Przy zakupie i prenumeracie bibliotekarze kierują się polityką gromadzenia i potrzebami czytelników. W przypadku wpływów bezpłatnych podlegają one wstępnej selekcji. Tym samym niezwykle ważne jest zagwarantowanie Bibliotece pieniędzy na systematyczny zakup nowości wydawniczych. Tragiczny był rok 2000, w którym na zakup książek w budżecie nie mieliśmy ani złotówki, a szczególnie dobra była w roku 2007. Od kilku lat sytuacja jest w miarę stabilna i możemy kupować większość publikacji, które odpowiadają profilowi naszej specjalizacji i potrzebom naszych czytelników. Nadal jednak zmuszeni jesteśmy ograniczać liczbę egzemplarzy. Tym samym czytelnicy muszą na książki czekać w kolejce. Systematycznie kupujemy książki ze środków zgromadzonych na rachunku dochodów własnych (pieniądze mamy przede wszystkim z kar pobieranych od czytelników oraz ze sprzedaży książek zbędnych). **W roku 2011 kupiliśmy i prenumerowaliśmy 2.262 egzemplarze książek, czasopism i innych dokumentów, a 1286 egz. otrzymaliśmy bezpłatnie.** Od lat dbamy o to, aby zapewnić środki na prenumeratę czasopism fachowych, w których zawarta jest najnowsza wiedza oraz najświeższe i najbardziej aktualne informacje. **W bieżącej prenumeracie mamy 236 tytułów (w Filii w Brodnicy 35 tytułów)** i szczycimy się najlepszym i najpełniejszym zbiorem bieżących czasopism pedagogicznych w Toruniu. Nadal nie stać nas na prenumeratę czasopism kulturalnych, społecznych i politycznych. Czytelnicy stale zgłaszają nam zapotrzebowanie na te tytuły. Niewielki mamy zasób zbiorów specjalnych: audiowizualnych i elektronicznych.

Poniższy wykres prezentuje proporcje pomiędzy liczbą książek kupionych i zaprenumerowanych (ze środków budżetowych i z dochodów własnych), a książek otrzymanych w darze w okresie finansowania biblioteki przez samorząd wojewódzki.

Powyższy wykres prezentuje proporcje pomiędzy wydatkami na zakup książek pochodzącymi z: budżetu, a dochodami własnymi oraz wartością książek otrzymanych bezpłatnie - w darze w okresie finansowania biblioteki przez samorząd wojewódzki.

Zbiory Biblioteki poddane są stałej selekcji. Usuwane są zbiory nieprzydatne, niezgodne z naszą specjalizacją, zdezaktualizowane, dublety i zbiory zniszczone. W roku 2011 usunęliśmy 2019 egz. (w tym 199 wol. papierowych Dzienników Ustaw i Monitora Polskiego – czytelnicy korzystają wyłącznie z wersji elektronicznych). **Po raz pierwszy zorganizowaliśmy w maju kiermasz taniej książki za przysłowiową złotówkę pod hasłem „Agata Christie kontra Elizabeth Hurlock”. Dochód ze sprzedaży (1400,-zł) pozwolił nam kupić 58 nowych publikacji książkowych.**

Ilościowy i wartościowy stan zbiorów bibliotecznych w dniu 31 grudnia 2011 r.

ZBIORY BIBLIOTECZNE	BRODNICA		TORUŃ		OGÓŁEM	
	wol.	wartość	wol.	wartość	wol.	wartość
KSIĄŻKI stan w dniu 31.12.2010	18 429	155 551,83	92 507	822 616,41	110 936	978 168,24
przybyło w 2011	258	8 533,35	2 444	74 463,09	2 702	82 996,44
w tym: z zakupu	258	8 533,35	1 748	55 393,09	2 006	63 926,44
ubyło w 2011	0	0,00	1 808	1 042,46	1 808	1 042,46
KSIĄŻKI stan w dniu 31.12.2011	18 687	164 085,18	93 143	896 037,04	111 830	1 060 122,22
PODRECZNIKI stan w dniu 31.12.2010	0	0,00	1 388	20 945,52	1 388	20 945,52
przybyło w 2011	0	0,00	451	10 296,01	451	10 296,01
w tym: z zakupu	0	0,00	9	189,01	9	189,01
ubyło w 2011	0	0,00	0	0,00	0	0,00
PODRECZNIKI stan w dniu 31.12.2011	0	0,00	1 839	31 241,53	1 839	31 241,53
CZASOPISMA stan w dniu 31.12.2010	1 220	28 644,71	9 729	176 048,79	10 949	204 693,50
przybyło w 2011	32	3 706,27	330	16 578,24	362	20 284,51
w tym: z zakupu	0	0,00	61	2 211,33	61	2 211,33
z prenumeraty	32	3 706,27	148	11 683,75	180	15 390,02
ubyło w 2011	0	0,00	199	10 223,57	199	10 223,57
CZASOPISMA stan w dniu 31.12.2011	1 252	32 350,98	9 860	182 403,46	11 112	214 754,44
CZASOPISMA ELEKTRONICZNE stan w dniu 31.12.2011	0	0,00	3	291,00	3	291,00
ZBIORY SPECJALNE stan w dniu 31.12.2010	20	107,15	1 309	17 000,47	1 329	17 107,62
przybyło w 2011			33	4 723,97	33	4 723,97
w tym: z zakupu			6	82,97	6	82,97
ubyło w 2011			12	71,93	12	71,93
ZBIORY SPECJALNE stan w dniu 31.12.2011	20	107,15	1 330	21 652,51	1 350	21 759,66
ZBIORY BIBLIOTECZNE- OGÓŁEM w dniu 31.12.2011	19 959	196 543,31	106 175	1 131 625,54	126 134	1 328 168,85
w tym: z zakupu i prenumeraty w roku 2011	290	12 239,62	1 972	69 560,15	2 262	81 799,77
średnia cena wol. kupionego w roku 2011		42,21		35,27		36,16
średnia cena książki		33,08		31,69		31,87
średnia cena czasopisma		115,82		66,48		73,03
średnia cena zbiorów specjalnych				13,83		13,83
nabytki bezpłatne	0	0,00	1 286	36 501,16	1 286	36 501,16
Liczba prenumerowanych tytułów czasopism	35		236		271	

Wszystkie zbiory BP w Toruniu są wprowadzone do elektronicznej bazy katalogowej (w Filii w Brodnicy ponad 75% całości księgozbioru). Bieżące nabytki są w pełni opracowane formalnie i rzeczowo w dwóch językach wyszukiwawczych: UKD i JHP BN. Opisy są pobierane za pomocą protokołu Z 39.50 z Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego. Opisy książek starych są sukcesywnie uzupełniane, ale jest to zadanie dla bibliotekarzy na kilka lat.

Od roku 2009 Biblioteka Narodowa zainicjowała radykalną zmianę w zakresie słownictwa, gramatyki i metodyki klasyfikowania zbiorów z zastosowaniem JHP BN, co ma wpływ na pracę wszystkich bibliotek stosujących ten język. Wprowadzanie zmian jest pracą niezwykle pracochłonną i wymaga od bibliotekarzy ogromnej dyscypliny pracy (z powodu wspólnych kartotek wzorcowych nie można sobie pozwolić na opóźnienia w reklasyfikacji).

Wszystkie materiały biblioteczne są wyposażone w nalepki z wydrukowanymi sygnaturami i kodami kreskowymi. Dzięki temu obsługa czytelników, wypożyczalni i magazynu rejestruje wszystkie ruchy w obrębie zbioru przy użyciu czytników kodów kreskowych.

Z powodu dużej liczby wypożyczeń nasze zbiory szybko niszczeją. Nie stać nas na usługi introligatorskie. **W roku 2011 introligator oprowił 45 wol. roczników czasopism i zaledwie 16 wol. książek. Większość doraźnych napraw wykonywali magazynierzy we własnym zakresie – 1098 wol.**

Warsztat informacyjny i komputeryzacja procesów bibliotecznych

Czytelnicy mają do swojej dyspozycji bogaty warsztat informacyjny, na który składają się poza księgozbiorami podręcznymi:

- elektroniczne katalogi OPAC WWW (Filia w Brodnicy rozpoczęła cyfryzację katalogu dopiero w roku 2009, ale ponad 75 % zbiorów jest już w systemie),
- tradycyjne katalogi kartkowe (katalog w Toruniu zamknięty jest na roku 2006, a Filii na roku 2009),
- bibliograficzne bazy danych PROMAX (zawiera opisy bibliograficzne artykułów z prasy fachowej dla nauczycieli do roku 2010) i BIBLIOGRAFIA M21 (kontynuacja bazy PROMAX)
- udzielanie informacji bibliotecznych, katalogowych, bibliograficznych i rzeczowych,
- realizowanie kwerend,
- zbiór zestawień bibliograficznych w wersji tradycyjnej i elektronicznej

- e-usługi poprzez stronę WWW: dostęp do katalogu on-line, rezerwacja książek, przedłużanie terminu zwrotu, kwerenda on-line, subskrypcja, zdalna rejestracja

Biblioteka Pedagogiczna w Toruniu, jako jedyna biblioteka tej wielkości w Toruniu (i jedna z niewielu wśród polskich bibliotek pedagogicznych) jest już w pełni skomputeryzowana. Skomputeryzowane są wszystkie procesy biblioteczne i większość administracyjnych. Czytelnicy mają powszechny, darmowy dostęp do Internetu. Wszyscy nauczyciele bibliotekarze mają stanowiska pracy wyposażone w komputery z dostępem do Internetu (łącznie 26 stanowisk). Wdrożony został i sprawnie funkcjonuje zintegrowany system biblioteczny PROLIB M21 wraz z modułem BIBLIOGRAFIA M21 do tworzenia i udostępniania on-line baz bibliograficznych. W czytelnich i w ICIM czytelnicy mogą korzystać z 29 stanowisk wyposażonych w komputery z dostępem do Internetu oraz do 20 terminali z dostępem do katalogów Biblioteki Pedagogicznej w Toruniu oraz do innych bibliotek i ośrodków informacji. Katalogi oraz bazy bibliograficzne dostępne są on-line przez 24 godziny na dobę. Czytelnicy mają możliwość kontaktu z biblioteką za pomocą poczty elektronicznej i komunikatora gadu-gadu. Czytelnicy mają dostęp do Internetu także z własnych laptopów dzięki sieci radiowej, a **studenci i pracownicy UMK mogą od 2011 r. korzystać w całym budynku Biblioteki z usługi EDUROAM.**

Automatyzacja opracowania zbiorów i ich wypożyczania poprawiła dostęp użytkowników Biblioteki do informacji o zbiorach (katalogi on-line) i pozwala na szybkie i komfortowe udostępnienie zbiorów na zewnątrz. Niestety, nie wszyscy czytelnicy potrafią z tych udogodnień korzystać i nie próbują szukać fachowej pomocy u bibliotekarzy.

Dobre wyposażenie biblioteki w komputery i nowoczesny sprzęt elektroniczny (skanery, drukarki, kserokopiarki, nagrywarki) pozwala użytkownikom biblioteki pracować z wszelkiego rodzaju dokumentami i materiałami bibliotecznymi.

Udostępnianie zbiorów i informacji

W ostatnich latach notujemy, podobnie jak inne biblioteki spadek liczby czytelników i stagnację w liczbie udostępnionych im zbiorów. Wiąże się pomiędzy innymi z niżem demograficznym, oraz powszechnie panującym, a zarazem błędnym przekonaniem, że w Internecie można znaleźć wszystko.

W roku 2011 liczba czytelników aktywnych (Stan bazy czytelników na koniec 2011 r. – 12320) zmalała w stosunku do roku 2010 o 44 osoby i przedstawia się następująco:

CZYTELNICY	BRODNICA		TORUŃ		OGÓŁEM	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
NAUCZYCIELE	131	91	715	708	846	799
STUDENCI	383	355	2 606	2 552	2989	2 907
INNI	324	278	581	693	905	971
INSTYTUCJE	1	1	9	28	10	29
CZYTELNICY OGÓŁEM	839	725	3 911	3 981	4750	4 706

Spadek liczby czytelników i ich aktywności dotyczy przede wszystkim Filii w Brodnicy. Być może tamtejsi czytelnicy jeszcze nie nauczyli się korzystania z katalogów elektronicznych i nie szukają fachowej pomocy u bibliotekarzy.

Z naszych analiz wyraźnie wynika, że nauczyciele coraz rzadziej korzystają z usług biblioteki. Jest to spowodowane głównie zakończeniem przez nich awansu zawodowego. Liczne nasze obserwacje dowodzą, że wśród nauczycieli czytelników dominują osoby młode, rozpoczynające pracę w zawodzie. Mniejsza jest też niż w latach ubiegłych dynamika w przyroście liczby czytelników – studentów. Wiążemy to z faktem wkraczania na uczelnie wyższe roczników niżu demograficznego. Jeśli te tendencje utrzymają się będziemy zapisywać do biblioteki uczniów szkół średnich (obecnie tylko maturzystów) i studentów kierunków niepedagogicznych. W chwili obecnej muszą oni wpłacać kaucję.

Liczba odwiedzin w bibliotece w roku 2011 przedstawiała się następująco:

ODWIEDZINY	BRODNICA		TORUŃ		OGÓŁEM	
	2010	2011	2010	2011	2010	2011
W WYPOŻYCZALNI	5682	4 489	29 727	25 997	35409	30 486
W CZYTELNI	611	703	3215	2 780	3826	3 483
NA LEKCJACH I SZKOLENIACH			969	1 844	969	1 844
W INFORMATORIUM, ICIM i CZYTELNI BIBLIOGRAFICZNEJ			1727	1 618	1727	1 1618
ODWIEDZINY OGÓŁEM	6293	5 192	35638	32 239	41931	37 431

Do liczby odwiedzin „fizycznych” w Bibliotece należy jeszcze doliczyć odwiedziny „wirtualne” poprzez stronę internetową: www.bptorun.edu.pl. **W roku 2011 zarejestrowaliśmy aż 233 005 odwiedzin . Średnio każdego dnia (także w niedziele i**

święta) nasza strona WWW odwiedzana jest 654 razy. W roku 2006 zarejestrowaliśmy zaledwie 18.043 tego rodzaju odwiedzin.

Udostępnianie zbiorów bibliotecznych

Pomimo malejącej liczby czytelników nie rejestrujemy spadku liczby wypożyczeń i udostępnień zbiorów bibliotecznych. Liczba wypożyczeń utrzymuje się od kilku lat na tym samym poziomie.

Aby zwiększyć zainteresowanie naszymi zbiorami i usługami podejmowaliśmy działania promujące wśród nauczycieli: podjęliśmy starania o umieszczenie hiperłącza do strony WWW naszej Biblioteki na stronach toruńskich szkół średnich, przygotowaliśmy i dystrybuowaliśmy plakaty reklamujące Bibliotekę w toruńskich liceach i szkołach wyższych, braliśmy udział w zebraniach Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich.

Przeprowadziliśmy szkolenie w module OPAC dla nauczycieli z Zespołu Szkół nr 9 w Toruniu oraz dla pracowników Domu Kombatanta w Osieku nad Wisłą. Prezentowaliśmy poradniki pedagogiczne na spotkaniach z rodzicami uczniów SP nr 9 i w Przedszkolu nr 12.

Każdego miesiąca prezentujemy na stronie WWW listę nowości wydawniczych wraz ze skanem okładki i adnotacją treściową. Nowości wydawnicze prezentujemy także w wiszących gablotach wystawowych na klatce schodowej, w Czytelni i w Wypożyczalni. W tych samych gablotach prezentujemy literaturę ilustrującą aktualne wydarzenia, rocznice i obchody. W roku 2011 było to m.in.: *Rok 2011 Rokiem Wolontariatu*, *Rok 2011 Rokiem Heweliusza Akcja „Mądrzy Rodzice”*, *Akcja Radosna Szkoła*, *Błogosławiony Jan Paweł II*, *Prof. Jan Baszkiewicz 1930 - 2011*, *Arcybiskup Józef Życiński 1948 - 2011*, *Dr Henryk Baranowski – 1920 -2011*, *Prof. Dr hab. Alina Witkowska 1928-2011*, *Prof. Roman Ingarden 1920 – 2011*, *Prof. Wincenty Okoń 1927 – 2011*, *Prof. Edmund Trempała 1914 – 2011*. W ciągu roku pokazaliśmy w ten sposób 930 książek. Często była to dla naszych czytelników zachęta do wypożyczenia ich i przeczytania.

Liczby dotyczące wypożyczonych na zewnątrz i udostępnionych na miejscu zbiorów przedstawiają się następująco:

ROK 2010

Typ zbiorów	BRODNICA				TORUŃ				OGÓŁEM			
	Wyd. zwarte	Wyd. ciągle	Zb. specjalne	OGÓŁEM	Wyd. zwarte	Wyd. ciągle	Zb. specjalne	OGÓŁEM	Wyd. zwarte	Wyd. ciągle	Zb. specjalne	OGÓŁEM
W Wypożyczalni	7 672			7 672	38 863		293	39 156	46 535	0	293	46 828
W Czytelni	194	435		629	5 624	5 931	4	11 559	5 818	6 366	4	12 188
Wypożyczenia międzybiblioteczne	4			4	140			140	144	0	0	144
W Informatorium ICIM i Czytelni Bibliograficznej				0	1 313	88		1 401	1 313	88	0	1 401
WYPOŻYCZENIA OGÓŁEM	7 870	435	0	8 305	45 940	6 019	297	52 256	53 810	6 454	297	60 561

ROK 2011

Typ zbiorów	BRODNICA				TORUŃ				OGÓŁEM			
	Wyd. zwarte	Wyd. ciągle	Zb. specjalne	OGÓŁEM	Wyd. zwarte	Wyd. ciągle	Zb. specjalne	OGÓŁEM	Wyd. zwarte	Wyd. ciągle	Zb. specjalne	OGÓŁEM
W Wypożyczalni	5 959			5 959	39 065		222	39 287	45 024	0	222	45 246
W Czytelni	343	507		850	5 854	7 143	1	12 998	6 197	7 650	1	13 848
Wypożyczenia międzybiblioteczne	5			5	105			105	110	0	0	110
W Informatorium ICIM i Czytelni Bibliograficznej				0	1 442	96		1 538	1 442	96	0	1 538
WYPOŻYCZENIA OGÓŁEM	6 307	507	0	6 814	46 466	7 239	223	53 928	52 773	7 746	223	60 742

Działalność edukacyjna

Naszą ofertę edukacyjną podzieliliśmy na dwa bloki: szkolenia biblioteczne i edukacja regionalna. Ofertę naszą kierujemy przede wszystkim do nauczycieli, studentów i uczniów ale mamy też propozycje dla wszystkich chętnych czytelników. Szczegółowa informacja o naszej ofercie edukacyjnej jest umieszczona na stronie WWW.

Szkolenia biblioteczne

Nauczycielom proponujemy konsultacje indywidualne, szkolenia grupowe oraz współpracę przy organizacji szkoleń i warsztatów dla nauczycieli bibliotekarzy szkolnych. Szkolenie dla zorganizowanych grup nauczycieli ma na celu prezentację zbiorów i usług Biblioteki Pedagogicznej w Toruniu. Trwa ono 60 minut i poza wykładem z prezentacją multimedialną obejmuje prezentację księgozbiorów podręcznych oraz prezentację usług świadczonych w Informatorium i Internetowym Centrum Informacji Multimedialnej. Szkolenie adresowane jest do wszystkich nauczycieli, opiekunów zespołów przedmiotowych i rad pedagogicznych. Bibliotekarzom szkolnym udzielamy instruktażu i wsparcia w zakresie prac związanych z gromadzeniem i opracowaniem zbiorów oraz z komputeryzacją procesów bibliotecznych.

Studentom I roku wszystkich kierunków studiów proponujemy przysposobienie biblioteczne na poziomie rozszerzonym. W trakcie wykładu z prezentacją multimedialną uczymy zasad korzystania z katalogu on-line OPAC WWW i elektronicznych baz bibliograficznych PROMAX i BIBLIOGRAFIA M21.

Wykładowcom z Instytutu Bibliotekoznawstwa UMK proponujemy szkolenia grupowe dla studentów bibliotekoznawstwa. Podczas tych zajęć zaznajamiamy studentów z zasadami pracy w systemach PROLIB M21 , PROMAX-PROWEB IBIBLIOGRAFIA M21. Zajęcia mają formę wykładu z prezentacją multimedialną oraz ćwiczeń.

Kształcenie bibliotekarzy wspieramy także poprzez przyjmowanie studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na miesięczne praktyki zawodowe.

Nasza oferta edukacyjna dla uczniów to przede wszystkim lekcje biblioteczne. Szczególną ofertę kierujemy do przyszłych maturzystów z dwóch ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych. Na tej grupie uczniów zależy nam najbardziej. Liczymy, że wkrótce staną się naszymi stałymi czytelnikami. W chwili, gdy przyjdą do nas, jako studenci będą już umieli korzystać z naszych usług i zasobów informacyjnych. Zajęcia dla maturzystów odbywają się pod hasłem: *Jak gromadzić literaturę do prezentacji maturalnej z języka polskiego*. Uczniowie poznają budowę zawartość i zasady korzystania z podstawowych źródeł informacji bibliograficznej: *Przewodnika Bibliograficznego i Bibliografii Zawartości*

Czasopism w wersji tradycyjnej i elektronicznej oraz zdobywają umiejętność wyszukiwania informacji w katalogu OPAC WWW i w bazach bibliograficznych. W roku 2011 program lekcji dla maturzystów został poszerzony o zajęcia przygotowujące młodzież do wystąpień publicznych i prezentacji.

Ofertę lekcji bibliotecznych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów to lekcja w formie wycieczki: *Biblioteka, jakiej nie znamy: wizyta w Bibliotece Pedagogicznej w Toruniu*. Scenariusz przebiegu wizyty w bibliotece modyfikujemy w zależności od wieku uczniów i ich możliwości intelektualnych. Chętnie gościmy grupy ze szkół specjalnych i ośrodków szkolno-wychowawczych. Gościliśmy też przedszkolaków.

W ramach oferty dla wszystkich czytelników proponujemy szkolenia indywidualne i szkolenia grupowe z zakresu przysposobienia bibliotecznego na poziomie podstawowym. Celem tych działań jest przygotowanie czytelników do korzystania z systemu bibliotecznego PROLIB oraz zasobów i usług naszej biblioteki. Z oferty tej bardzo chętnie korzystają czytelnicy starsi, którzy słabiej sobie radzą z technologią informacyjną. Młodszy czytelnicy potrzebują większego wsparcia i pomocy w wyszukiwaniu za pomocą symboli UKD i haseł przedmiotowych. Trzeba też im przypominać o konieczności stosowania polskich liter i znaków diakrytycznych.

W roku 2011 przeprowadziliśmy:

- 423 konsultacje indywidualne dla nauczycieli i czytelników niezorganizowanych,
- 3 edycje warsztatów dla nauczycieli nauczania specjalnego (29 kwietnia, 20 września, 21 listopada) wg konspektu „*Tworzenie interaktywnych pomocy dydaktycznych za pomocą pakietu HotPotatoes oraz programu Qprinter: - scenariusz szkolenia dla nauczycieli oraz nauczycieli bibliotekarzy*” (głównie z terenu) przy współpracy z metodykiem Panem Maciejem Pasternakiem
- Warsztaty dla nauczycieli bibliotekarzy na temat zmian w JHP BN – styczeń 2011 – 7 osób
- zajęcia dla studentów I roku bibliotekoznawstwa na UMK - *Wyszukiwanie dokumentów w katalogu i bazach elektronicznych Biblioteki Pedagogicznej w Toruniu* – 28 osób (3 grupy)
- 2 praktyki zawodowe studentów bibliotekoznawstwa na UMK,
- 98 lekcji bibliotecznych dla maturzystów (744 uczestników),
- 14 lekcji bibliotecznych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów (229 uczestników).

- W dniach od 17 października do 18 listopada już po raz drugi zorganizowaliśmy „*Miesiąc Studenta w Bibliotece Pedagogicznej*” W czasie szkoleń indywidualnych oraz grupowych każdy uczestnik został zapoznany z metodami prowadzenia poszukiwań w katalogu elektronicznym i bazach bibliograficznych artykułów z czasopism (ok. 27 000 artykułów z czasopism dostępnych w naszej bibliotece). Uczestnicy zajęć zostali poinformowani jak szukać literatury z poszczególnych dziedzin wiedzy oraz literatury pięknej. Poznali zasady korzystania z konta elektronicznego. Przeszkolonych zostało 180 osób w 10 grupach.
- ok.900 szkoleń indywidualnych przy terminalach,

Zarówno uczestnicy zajęć, jak i ich opiekunowie zadowoleni są z naszej oferty.

Najlepszym dowodem na to jest fakt, że przyprowadzają do nas kolejne grupy

Filia Brodnicy niestety, nie ma warunków lokalowych do prowadzenia działalności edukacyjnej i ogranicza się ona do indywidualnej pomocy czytelnikom poszukujących odpowiedniej literatury bądź informacji..

Edukacja regionalna

Od roku 2011 Biblioteka włączyła się aktywnie w program edukacji regionalnej realizowany przez Departament Edukacji i Sportu Urzędu marszałkowskiego. Przygotowana została oferta dla nauczycieli i uczniów, która dostępna jest na stronie domowej Biblioteki.

W ramach programu edukacji regionalnej współorganizujemy od roku 2011 regionalny konkurs im. gen. Elżbiety Zawackiej „Oni tworzyli naszą historię”. Do zadań Biblioteki należy m.in. organizacja sekretariatu, powielenie prac konkursowych i organizacja obrad kapituły konkursu (dwie osoby z Biblioteki są członkami kapituły), pomoc w przygotowaniu uroczystości wręczenia nagród oraz przygotowanie wystawy nagrodzonych i wyróżnionych prac.

Działalność kulturalno-oświatowa

Prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej możliwe jest dzięki dobrym warunkom lokalowym biblioteki. Najczęściej stosowaną formą działalności są wystawy. Często wystawom towarzyszą warsztaty, prelekcje lub temu podobne przedsięwzięcia. **W roku 2011 zorganizowaliśmy następujące wystawy:**

- styczeń - *"Tańcowała igła z nitką"* - wystawa haftu i frywolitki zorganizowana wspólnie z Klubem Rękodziela Artystycznego „Supełek”,

- luty - „*Toruńscy Bibliofile Kopernikowi*” wystawa połączona z prelekcją przygotowana wspólnie z Towarzystwem Bibliofilów im. J. Lelewela w Toruniu,
- marzec – „*Oni tworzyli naszą historię*” – wystawa będąca podsumowaniem III edycji wojewódzkiego konkursu im. gen. Elżbiety Zawackiej, prezentująca nagrodzone i wyróżnione prace,
- kwiecień – „*Poznajcie nas*” – wystawa prace plastycznych i wyrobów rzemiosła artystycznego wykonanych przez uczniów ze Szkoły Przystosabiającej do Pracy przy Specjalnym Ośrodku Szkolno -Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Toruniu,
- maj - „*INSPIRACJE- IMAGINACJE- INTERPRETACJE*” - wystawa fotoobrazów połączona z prezentacją tekstów literackich w języku angielskim, francuskim i niemieckim, które napisali słuchacze NKJO w Toruniu zainspirowani procesem tworzenia tych fotoobrazów,
- czerwiec - „*Integracja w obiektywie*” – wystawa zdjęć będących efektem pracy uczestników projektu *Polsko - Białoruskie Spotkania Młodzieży* zorganizowanego przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym i Osobom Potrzebującym Wsparcia „*JESTEM*”. Wystawie towarzyszyły warsztaty dla młodzieży o wolontariacie,
- czerwiec – sierpień – „*Mała Forma Rzeźbiarska*” – wystawa rzeźby artystów skupionych w Grupie Artystycznej „*OTWARTE*”,
- wrzesień - „*Nadzieja: pozytyw i negatyw*”- wystawa fotograficzna osób chorych na schizofrenię, powstałych podczas warsztatów zorganizowanych przez grupę studentów psychologii z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy,
- październik - „*Więcej niż słowo... - świat widziany przez obiektyw*” – wystawa fotograficzna będąca podsumowaniem projektu: „*Klub Integracji Społecznej - Akademia Młodego Dziennikarza*” realizowanego przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym i Osobom Potrzebującym Wsparcia w Toruniu „*JESTEM*”. Grupa spotykała się przez 8 miesięcy i poznawała tajniki fotografii,
- listopad – „*90-lecie Biblioteki Pedagogicznej w Toruniu*” – wystawa prezentująca historię Biblioteki oraz publikacje jej Pracowników,
- grudzień – „*Rękodzieło naszą pasją*” – wystawa haftów i koronek Sekcji Rękodzieła Artystycznego działającej przy Toruńskim Uniwersytecie Trzeciego Wieku.

Współpraca z innymi podmiotami

Biblioteka Pedagogiczna współpracuje z wieloma podmiotami: placówkami oświatowymi, instytucjami kultury, stowarzyszeniami i fundacjami działającymi na rzecz edukacji, kultury czy spraw ważnych społecznie. W roku 2011 nawiązaliśmy bądź kontynuowaliśmy współpracę z Kujawsko-Pomorskim Centrum Edukacji Nauczycieli w Toruniu, CKU Toruńskim Ośrodkiem Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli, I LO im. M. Kopernika w Toruniu, WBP – Książnicą Kopernikańską, Biblioteką Główną UMK i WSB w Toruniu, Fundacją generała Elżbiety Zawackiej, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno -Wychowawczym im. J. Korczaka, Galerią i Ośrodkiem Plastycznej Twórczości Dziecka, Wojewódzkim Ośrodkiem Animacji Kultury, Towarzystwem Bibliofilów im J. Lelewela w Toruniu, Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich, Towarzystwem Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Związkiem Bibliotek Polskich, Polskim Związkiem Filatelistów, Międzynarodowym Centrum Zarządzania Informacją, Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym i Osobom Potrzebującym Wsparcia „JESTEM”, Stowarzyszeniem „Rodzina Inspiruje”, inicjatywą społeczną „Mama w mieście”, Grupą Artystyczną „OTWARTE”. Współpraca przejawiała się we wspólnej organizacji, szkoleń, warsztatów, wystaw, odczytów, czy udziału w konferencjach.

Duży wysiłek wkładamy we współpracę z siecią bibliotek pedagogicznych. Szczególnie cennym przedsięwzięciem w tym zakresie jest redagowanie i obsługa techniczna pierwszego elektronicznego serwisu, którego aktualna nazwa brzmi: *Elektroniczna Biblioteka Pedagogiczna SBP*. Jesteśmy inicjatorem serwisu i udało nam się zaprosić do współpracy 11 bibliotek z całej Polski. Dwie osoby z naszego zespołu są w redakcji serwisu – w tym redaktor naczelny. W naszym gronie pracuje przewodnicząca Sekcji Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich.

Od roku 2004 uczestniczymy wraz z 16 innymi bibliotekami pedagogicznymi w projekcie, którego inicjatorem i koordynatorem jest Dolnośląska Biblioteka Pedagogiczna we Wrocławiu. Współpraca polega na opracowywaniu i systematycznej aktualizacji linków do „*Bazy edukacyjnych zasobów Internetu Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej*”.

Publikacje pracowników Biblioteki Pedagogicznej w Toruniu w roku 2011

Od wielu lat współpracujemy z Toruńskim Przeglądem Oświatowym 45 MINUT. Do każdego numeru przygotowujemy zestawienia bibliograficzne (zgodnie z tematem wiodącym). Oraz

artykuły o realizowanych u nas zadaniach i przedsięwzięciach. Dzięki temu w każdym numerze kwartalnika promowana jest działalność naszej Biblioteki oraz jej zbiory i usługi.

W roku 2011 w kwartalniku 45 Minut ukazały się następujące artykuły:

- Biblioteka Pedagogiczna dla nowo zatrudnionych nauczycieli / oprac. Anna Wiligalska.// 45 Minut : toruński przegląd oświatowy. - 2011, nr 1, s. 30
- Nauczyciel na starcie: wybór literatury dostępnej w Bibliotece Pedagogicznej im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu / oprac. Anna Wiligalska.// 45 Minut : toruński przegląd oświatowy. - 2011, nr 1, s. 29
- Metoda projektów: literatura dostępna w Bibliotece Pedagogicznej im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu / oprac. Anna Wiligalska.// 45 Minut : toruński przegląd oświatowy. - 2011, nr 2, s. 51-52
- Wojewódzki konkurs im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej „Oni tworzyli naszą historię”/ Elżbieta Wykrzykowska.// 45 Minut : toruński przegląd oświatowy. - 2011, nr 2, s. 52-53
- Film i fotografia sposobem na ciekawe zajęcia z uczniami: wykaz literatury dostępnej w Bibliotece Pedagogicznej im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu / oprac. Anna Wiligalska.// 45 Minut : toruński przegląd oświatowy. - 2011, nr 3, s. 43-45
- Poznawać oglądając, czyli wystawy edukacyjne w Bibliotece Pedagogicznej / Wiesława Budrowska.// 45 Minut : toruński przegląd oświatowy. - 2011, nr 3, s. 45-48
- Samorząd uczniowski: literatura dostępna w Bibliotece Pedagogicznej im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu / oprac. Anna Wiligalska.// 45 Minut : toruński przegląd oświatowy. - 2011, nr 4, s. 31
- 90-lecie Biblioteki Pedagogicznej im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu /oprac. Anna Siemińska, Andrzej Skowroński.// 45 Minut : toruński przegląd oświatowy. - 2011, nr 4, s. 32

Największą aktywność „publicystyczną” wykazują nasi bibliotekarze redagując domową stronę WWW: (<http://www.bptorun.edu.pl>). Strona jest bardzo często aktualizowana i pełni funkcję serwisu informacyjnego o naszej bibliotece.

Dwie bibliotekarki pełnią obowiązki redaktorów ogólnopolskiego serwisu elektronicznego *Elektroniczna Biblioteka Pedagogiczna SBP* (<http://e-pedagogiczna.edu.pl>) i spora część informacji, które się tam ukazują dotyczy naszej biblioteki.

Kadra pedagogiczna

W Bibliotece pracuje wysoko wykwalifikowana i doświadczona kadra bibliotekarska, dobrze przygotowana do realizacji nowych zadań. Wszyscy nauczyciele bibliotekarze posiadają wszystkie kwalifikacje określone w rozporządzeniu MEN o kwalifikacjach zawodowych tj.: wyższe studia magisterskie w zakresie bibliotekoznawstwa (ewentualnie inne studia kierunkowe + studia podyplomowe z zakresu bibliotekoznawstwa) oraz kwalifikacje pedagogiczne. Czterech nauczycieli ma ukończone podyplomowe studia z zakresu zastosowania technik komputerowych w edukacji.

Większość bibliotekarzy (14 osób) ma bardzo długi (ponad 20 lat) staż pracy w naszej bibliotece.

Poniższa tabela ilustruje aktualny stan zatrudnienia w grupie nauczycieli bibliotekarzy z uwzględnieniem ich stopnia awansu zawodowego w dniu 31 grudnia 2011r..

	Nauczyciele	
	Osoby	Etaty
DYPLOMOWANI	8	7,43
MIANOWANI	15	14,04
KONTRAKTOWI	4	4
STAŻYŚCI (zatrudnienie na zastępstwo)	1	1
OGÓLEM	28	26,47

W roku 2011 dwie nauczycielki uzyskały stopień nauczyciela mianowanego. W roku 2012 dwie nauczycielki ukończą staże na nauczyciela mianowanego, a 4 będą w trakcie realizowania stażu. Prawdopodobnie we wrześniu 2012 roku jedna nauczycielka rozpocznie staż na nauczyciela mianowanego.

Nauczyciele bibliotekarze podwyższają swoje kwalifikacje zawodowe i doskonalą umiejętności. Koszty związane z doskonaleniem obciążają nasz budżet podstawowy (6.987,70 zł) oraz samych nauczycieli. Z odpisu na doskonalenie zawodowe dwie nauczycielki, otrzymały dofinansowanie (łącznie 2.174,25 zł) do indywidualnego doskonalenia zawodowego oraz zorganizowane zostały szkoleniowe rady pedagogiczne: „*Język Haseł*

Przedmiotowych Biblioteki Narodowej a Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiąta” oraz „*Jak organizować, wyszukiwać i udostępniać informacje, czyli co współczesny bibliotekarz wiedzieć powinien*” (3.575,-zł). Nauczyciele bibliotekarze podwyższali swoje kwalifikacje zawodowe i doskonalili umiejętności w ramach kursów zewnętrznych i wewnętrznych oraz poprzez udział w konferencjach i warsztatach.

Nauczyciele bibliotekarze brali udział m.in. w następujących konferencjach, seminariach, warsztatach i kursach:

- „*Problemy cyfryzacji dokumentów piśmienniczych w bibliotekach, muzeach i archiwach*” -konferencja w Warszawie dniu 18 stycznia 2011r.– 2 osoby
- „*Biblioteka pedagogiczna powiatowym liderem wspierania szkół*” – konferencja w ORE w Sulejówku w dniach 3-4 marca – 1 osoba
- „*Wprowadzenie do formatu MARC 21*”- szkolenie w Bibliotece Narodowej w dniach 10-11 marca – 2 osoby
- „*Wykorzystanie live@edu w pracy bibliotekarzy* „ – warsztaty w OEliZK w Warszawie w dniach 10-12 marca- 2 osoby
- „*Prawo autorskie w bibliotekach ze szczególnym uwzględnieniem bibliotek cyfrowych*” szkolenie w Ośrodku Rozwoju Edukacji w Warszawie – w dniu 6 kwietnia -1 osoba
- „*Czy szkoła może być toksyczna?*” – konferencja w Toruniu w dniu 15 kwietnia – 1 osoba
- „*Wyzwania XXI wieku-Dokąd zmierza polska szkoła*” konferencja we Włocławku w dniach 17-18 kwietnia – 2 osoby
- „*Budowanie zespołu metodą Team Building*” – warsztaty w OEliZK w Warszawie w dniu 4 maja- 2 osoby
- „*Bibliotekarze bez bibliotek, czyli bibliotekarstwo uczestniczące*”- konferencja (z referatem) w Białymstoku w dniach 18 - 20 maja 2011 r. – 1 osoba
- „*Organizacja pracy naukowej w środowisku cyfrowym – uwarunkowania technologiczne i prawne*” – seminarium z cyklu *Infrastruktura informatyczna nauki* Warszawa w dniu 25 maja – 1 osoba
- *Język Hasel Przedmiotowych BN i Uniwersalna Klasyfikacja Dziesiąta*- warsztaty w Bibliotece Narodowej w dniach 8-9 czerwca 2011 r. – 6 osób
- „*Informatyka w Edukacji*” – konferencja i warsztaty pokonferencyjne na Wydziale Matematyki i Informatyki UMK, w dniach 5-6 lipca- 2 osoby
- „*Nowoczesne techniki informatyczne szansą rozwoju dla kadr pracowniczych województwa kujawsko-pomorskiego*” – szkolenie w dniach 15-17 lipca w Osielsku – 1 osoba
- *Forum SBP* w Kiekrzu w dniach 2-3 września – 1osoba
- „*Aspekty prawne funkcjonowania bibliotek publicznych*” – warsztaty SBP w Toruniu w dniach 14-15 września – 3 osoby
- „*Problemy cyfryzacji zasobów muzeów, bibliotek i archiwów*” – konferencja w Warszawie w dniu 19 października– 2 osoby
- „*Strategia gromadzenia zbiorów w bibliotekach polskich*”- konferencja w Pobierowie dniach 15-17 września– 2 osoby
- „*Dzieje regionu kujawsko-pomorskiego*”- konferencja w Toruniu w dniu 29 września– 1 osoba

- „*Wprowadzenie do formatu MARC 21*” - szkolenie w Bibliotece Narodowej w dniach 03-04 października – 1 osoba
- „*Biblioteka Pedagogiczna wspiera szkoły i nauczycieli w realizacji projektu edukacyjnego w gimnazjum*” – seminarium w ORE w Sulejówku w dniach 6-7 października - 1 osoba
- „*Żydzi w regionie kujawsko – pomorskim*” konferencja w Toruniu w dniu 13 października – 4 osoby
- „*Wirtualny wymiar edukacyjnej działalności bibliotek*” – konferencja w Elblągu w dniu 19 października – 1 osoba
- „*Współpraca Biblioteki Narodowej i bibliotek pedagogicznych w rozwoju języków informacyjno-wyszukiwawczych*” konferencja w ORE Sulejówku w dniach 20 – 21 października – 3 osoby
- „*Standardy bibliograficzne 2011*” - seminarium w Bibliotece Narodowej w dniu 14 listopada 2011 r. – 1 osoba
- „*Niezbędnik nowoczesnego bibliotekarza*” oraz „*Mobilna edukacja*” szkolenie SBP w dniach 20-21 listopada – 2 osoby
- „*Bazy i zasoby Thomson Reuters*” - szkolenie w Bibliotece UMK -1 osoba.

Ponadto nauczyciele uczestniczyli w wielu szkoleniach wewnętrznych. Dotyczyły one najczęściej obsługi systemu PROLIB M21, modułu BIBLIOGRAFIA M21, ochrony danych osobowych, obrony cywilnej (**w lipcu została przeprowadzona ewakuacja całego budynku**), polityki bezpieczeństwa i zmian przepisów prawnych. Wszyscy nauczyciele oraz pracownicy magazynu zostali wielokrotnie przeszkoleni przez informatyka i wicedyrektora ds. komputeryzacji. Brali też udział w kursach e-learningowych: „*E-learning XML editor*” (organizator PBW w Elblągu), „*Open Access – Otwarta nauka*”, „*Przetwarzanie obrazów cyfrowych za pomocą programu GIMP*”.

Przeprowadziliśmy także własny kurs metodą Blended Learning dla naszych bibliotekarzy: „*Kurs e-learningowy na platformie – jak zacząć?*”.

Pracownicy administracji uczestniczyli m.in. w następujących szkoleniach:

- „*Ochrona danych osobowych*” -szkolenie w dniu 13 stycznia 2011 r.- 1 osoba
- „*Nowoczesne techniki informatyczne szansą rozwoju dla kadr pracowniczych województwa kujawsko-pomorskiego*” – szkolenie w dniach 15-17 lipca w Osielsku – 2 osoby
- „*Konfiguracja i rozwiązywanie problemów związanych z usługą Active Directory*” – szkolenie w Katowicach w dniach 26-30 listopada-1 osoba

90-lecie Biblioteki

W roku 2011 Biblioteka zainaugurowała obchody 90-lecia swojego istnienia. Z tej okazji powstało jubileuszowe logo, które będzie nam towarzyszyć przez cały rok. W dniu 30 listopada w sali kinowej Centrum Sztuki Współczesnej odbyła się uroczystość jubileuszowa, na którą przybyli liczni goście z Torunia i z całej Polski. Podczas uroczystości przypomniana została historia Biblioteki, a dr Henryk Hollender z Uczelni Łazarskiego w Warszawie wygłosił ciekawy referat pt. „*Powinności bibliotekarza w bibliotece bez książek*”. Sporą atrakcją tej uroczystości była projekcja 5-minutowego filmu nakręconego specjalnie z tej okazji pt. „*Biblioteka 90+*”. W holu CSW zaprezentowaliśmy wystawę ilustrującą historię Biblioteki na 6 planszach dużego formatu. Wystawa ta później była do obejrzenia w naszej sali wystawowej wraz z publikacjami autorstwa naszych bibliotekarzy.

Z okazji jubileuszu pisała o nas prasa codzienna (*Nowości, Teraz Toruń*), lokalne radiostacje i telewizja TV Toruń nadały kilkuminutowe audycje.

Kontrole zewnętrzne i ewaluacja

- W lutym została przeprowadzona w Bibliotece rutynowa kontrola ZUS-u – zaleceń pokontrolnych nie wydano.
- W lutym odbyła się kontrola doraźna z Departamentu Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego oraz z Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy związana z wnioskiem o dokonanie oceny pracy Dyrektora Biblioteki - ocena została sporządzona.
- W czerwcu odbyła się kontrola problemowa zagadnień obronnych i obrony cywilnej – ocena 4,5
- W sierpniu Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy przeprowadziło ewaluację problemową w obszarze: PROCESY. Określono następujące poziomy spełniania wymagania:
  - ❖ Placówka ma koncepcję pracy – B

- ❖ Oferta placówki umożliwia realizację zadań placówki – A
- ❖ Procesy edukacyjne mają charakter zorganizowany i są efektem współdziałania nauczycieli – B
- ❖ Prowadzone są działania służące wyrównywaniu szans - A

Pełna wersja raportu dostępna jest pod adresem: WWW.platforma.npseo.pl/

Biblioteka Pedagogiczna im. gen bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu w mediach

O działalność Biblioteki Pedagogicznej w Toruniu informowała wielokrotnie prasa lokalna (*Gazeta Wyborcza*, *Nowości*, *Teraz Toruń*), toruńska telewizja kablowa, radio Pik,, radio studenckie *SFERA*, portal internetowy, *Co w Toruniu* (<http://www.cowtoruniu.pl/>). Większość tych artykułów jest systematycznie zamieszczana jest w postaci skanów na naszej stronie WWW. Szczególne zainteresowanie mediów budzą organizowane w Bibliotece wystawy, ale relacje były również z majowego kiermaszu książek, miesiąca studenta oraz z okazji jubileuszu 90-lecia istnienia Biblioteki

Budżet

Zdecydowaną większość budżetu biblioteki pochłaniają płace wraz z pochodnymi oraz obowiązkowy odpis na fundusz socjalny. Biblioteka jest zwolniona z opłat, na PFRON, ponieważ zatrudnia aż 18 osób niepełnosprawnych.

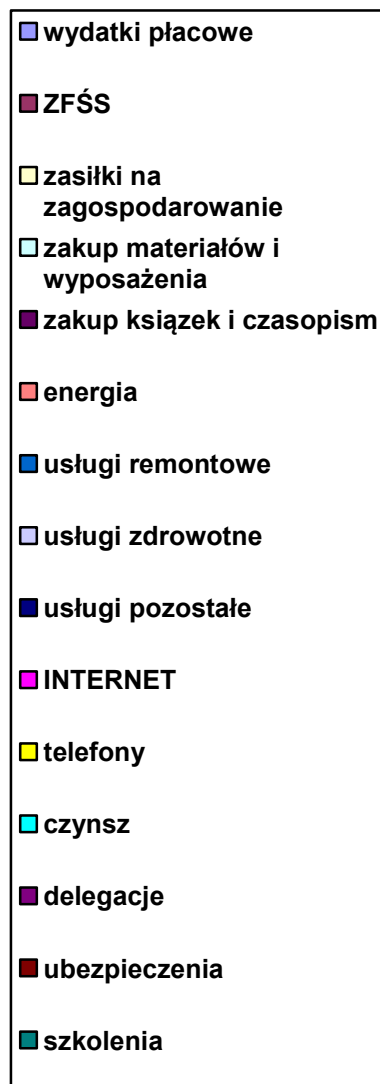
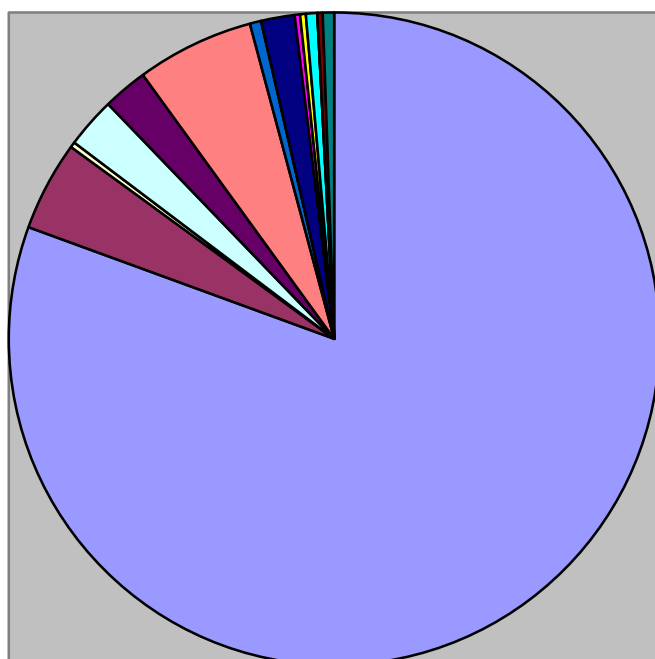
Biblioteka jest w tej szczęśliwej sytuacji, że od 2006 roku funkcjonuje w nowym budynku powstałym w wyniku adaptacji dawnego szpitala wojskowego. Biblioteka otrzymała wówczas zupełnie nowe wyposażenie i skomputeryzowała wszystkie procesy biblioteczne. Dlatego nie musi przez najbliższe lata inwestować w nowe wyposażenie. Sporą część środków finansowych pochłaniają jednak wszelkiego rodzaju konserwacje instalacji (np. wentylacja i klimatyzacja) i urządzeń (np. windy) oraz zakup licencji i serwisu oprogramowania.

Budżet zapewnia stabilne funkcjonowanie biblioteki, ale ciągle brakuje środków budżetowych na podwyższenie płac pracowników administracji i obsługi oraz na większą liczbę nowych zbiorów bibliotecznych, szkolenia i działalność kulturalno-oświatową.

Braki w budżecie łagodzone są w znacznym stopniu dzięki pieniądзом gromadzonym na rachunku dochodów własnych. Największa część wpływów pochodzi z kar pobieranych od czytelników za nieterminowy zwrot wypożyczonych książek. Zdecydowana większość

środków zgromadzonych na rachunku dochodów własnych przeznaczana jest na zakup zbiorów bibliotecznych. Dzięki temu biblioteka ma dla swoich czytelników stosunkowo bogatą ofertę nowości wydawniczych, szczególnie z dziedzin niezbędnych w pracy każdego nauczyciela. W roku 2011 ze środków własnych zostały także dokonane zakupy inwestycyjne (program OPAC dla Modułu Bibliografia M21 umożliwiająca udostępnianie bazy on-line).

Wykonanie budżetu za rok 2011 Dział 801

Realizacja budżetu w roku 2011

	Wyszczególnienie wydatków w roku 2011	WYKONANIE	dochody własne
4010	Wynagrodzenia osobowe	1 514 604,43	
4040	tzw. "13"	115 819,78	
4110	ZUS	248 025,00	
4120	Fundusz Pracy	30 817,80	
4140	PFRON	0,00	

Razem wydatki płacowe		1 909 267,01	
płace = x % wszystkich wydatków bieżących		80,45%	
4440	Fundusz socjalny	107 641,00	
zakup towarów i usług			
3020	wyd. osobowe nie zalicz. do wynagr.- zasiłek na zagosp.	2 297,89	
4170	umowy zlecenia	2 700,00	
4210	Materiały i wyposażenie	63 540,00	4 735,61
4240	zakup książek	49 450,69	35 547,32
4260	energia	138 083,02	
4270	usługi remontowe	14 033,19	
4280	usługi zdrowotne-medycyna pracy	590,10	
4300	usługi pozostałe	39 059,97	370,18
4350	internet	10 120,44	
4370	telefony stacjonarne	4 846,46	
4400	czynsze - Filia w Brodnicy	8 666,88	
4410	delegacje krajowe	5 831,60	
4430	różne opłaty i składki-ubezpieczenia	6 043,00	
4700	szkolenia	11 141,95	
6060	zakupy inwestycyjne		6150,00
Razem zakup towarów i usług		356 405,19	46 803,11
	OGÓŁEM	2 373 313,20	46 803,11
Dochody na koncie środków własnych			
0690	Wpływy z różnych opłat		23 112,45
0750	Dochody z najmu i dzierżawy		12 900,00
0830	Wpływy z usług		6 376,55
0920	Pozostałe odsetki		132,41
0960	Otrzymane spadki, zapisy i darowizny		11,00
0970	Wpływy z różnych dochodów		4 270,70
	RAZEM		46 803,11

BIBLIOTEKA PEDAGOGICZNA
im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej
w Toruniu
ul. gen. J. H. Dąbrowskiego 4
87-100 Toruń
tel. /56/ 65 39 756

DYREKTOR
Elżbieta Wykrzykowska

Toruń, 30 stycznia 2012 r.